

Briselē, 6.12.2012
COM(2012) 722 final

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

**Rīcības plāns, kā pastiprināt cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no
nodokļu maksāšanas**

{SWD(2012) 403 final}

{SWD(2012) 404 final}

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Rīcības plāns, kā pastiprināt cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas

1. IEVADS

Eiropadome 2012. gada 2. martā aicināja Padomi un Komisiju ātri noteikt konkrētus veidus, kā uzlabot cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, tostarp attiecībā uz trešām valstīm, un līdz 2012. gada jūnijam sniegt ziņojumu. Aprīlī Eiropas Parlaments pieņēma rezolūciju, kurā vēlreiz uzsvērts, ka šajā jomā vajadzīga steidzama rīcība.

Komisija uz šo aicinājumu atbildēja, 2012. gada 27. jūnijā pieņemot paziņojumu¹ (turpmāk — jūnija paziņojums), kurā izklāstīts, kā, labāk izmantojot esošos instrumentus un pieņemot vēl nepieņemtos Komisijas priekšlikumus, iespējams uzlabot nodokļu saistību izpildi un mazināt krāpšanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Paziņojumā arī noteica jomas, kurās papildu tiesību aktu pieņemšana vai koordinācija būtu izdevīga Eiropas Savienībai un dalībvalstīm, un parādīja, kādu pievienoto vērtību iespējams gūt, kopīgi risinot aizvien sarežģītākus uzdevumus saistībā ar krāpšanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Jūnija paziņojumā teikts, ka līdz 2012. gada beigām ir paredzēts sagatavot rīcības plānu, kurā izklāstīti konkrēti atbalsta pasākumi administratīvās sadarbības uzlabošanai un pašreizējās labas pārvaldības politikas attīstībai, plašāki jautājumi par mijiedarbību ar nodokļu oāzēm un cīņu pret agresīvu nodokļu plānošanu, kā arī skatīti citi aspekti, tostarp ar nodokļiem saistīti noziedzīgi nodarījumi.

Komisija šajā rīcības plānā iepazīstina ar iniciatīvām, kuras Komisija jau ir pieņēmusi, ar jaunām iniciatīvām, ko var īstenot šajā gadā, un ar iniciatīvām, kuru īstenošanai vajadzīgs ilgāks laiks. Plānojot šīs iniciatīvas, Komisija pievērta uzmanību tam, lai pārmērīgi nenoslogotu dalībvalstis un ņemtu vērā to iespējas veikt vajadzīgās darbības.

Būtībā šajā rīcības plānā ir izklāstītas praktiskas darbības, ar kurām visām dalībvalstīm ir iespējams sasniegt konkrētus rezultātus un sniegt atbalstu, jo īpaši tām dalībvalstīm, kurām saistībā ar 2012. gada Eiropas semestra īstenošanu paredzēti konkrētām valstīm adresēti ieteikumi² par nodokļu iekasēšanas efektivitātes uzlabošanu.

¹ COM (2012) 351, 27.06.2012., galīgā redakcija. Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par konkrētiem veidiem, kā pastiprināt cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, tostarp attiecībā uz trešām valstīm.

² Konkrētām valstīm adresēti ieteikumi ir paredzēti Bulgārijai, Čehijas Republikai, Igaunijai, Itālijai, Kiprai, Lietuvai, Maltai, Polijai, Slovākijai un Ungārijai. Ir jāņem vērā, ka dalībvalstīm, kas pašlaik saņem finansiālu palīdzību saskaņā ar Eiropas Finanšu stabilitātes instrumentu (EFSI), Eiropas finanšu stabilizācijas mehānismu (EFSM) vai Līguma 143. panta noteikumiem, tiek ieteikts īstenot pasākumus,

Rīcības plāna satura punkti un katra punkta prioritātes tika apspriestas ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām. Rīcības plānā ir ņemti vērā to viedokļi. Dalībvalstis pauda stingru nostāju, ka galvenā prioritāte būtu jāpiešķir tām darbībām, kuras jau tiek izstrādātas, nesen pieņemto tiesību aktu administratīvās sadarbības jomā pilnīgai īstenošanai un piemērošanai un cīņai pret krāpšanu nodokļu jomā. Dalībvalstis uzsvēra arī, ka drīzumā ir jāpieņem Padomē vēl nepieņemtie priekšlikumi un īpaša uzmanība jāpievērš cīņai pret krāpšanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas PVN jomā^{3 4}.

Turpmāko darbu pie šīm darbībām virzīs nepieciešamība samazināt nodokļu sistēmu izmaksas un sarežģītību kā nodokļu maksātājiem, tā arī nodokļu administrācijām. Mazākas izmaksas un vienkāršāka sistēma mudinātu nodokļu maksātājus labāk pildīt nodokļu saistības. Automatizētu rīku un riska pārvaldības paņēmieni izstrāde un pilnīga izmantošana atbrīvotu nodokļu administrāciju cilvēkresursus un budžeta resursus, un tās varētu koncentrēt uzmanību uz izvirzīto mērķu īstenošanu.

Komisija visās dalībvalstīs turpinās atbalstīt praktisku IT rīku pēc iespējas efektīvāku izmantošanu attiecībā uz visiem nodokļiem. Tā veicinās arī savstarpēji saistītāku pieeju tiešajiem un netiešajiem nodokļiem, kā arī nodokļu un muitas sistēmām, attiecīgos gadījumos saziņas uzlabošanai un sistemātiskākas paraugpraksi un rīku apmaiņas veicināšanai izmantojot programmas *FISCALIS* un *CUSTOMS*. Tādējādi būs iespējams uzlabot revīziju un pārbaūžu efektivitāti un samazināt slogu nodokļu maksātājiem.

Visas šajā dokumentā ierosinātās darbības, ko Komisija paredzējusi īstenot, ir saskanīgas un atbilst pašreizējai daudzgadu finanšu shēmai 2007.–2013. gadam un jaunajai daudzgadu finanšu shēmai 2014.–2020. gadam.

2. ESOŠO INSTRUMENTU LABĀKA IZMANTOŠANA UN KOMISIJAS PLĀNOTĀS INICIATĪVAS

Jautājumam par krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas ir svarīga pārrobežu dimensija. Tikai sadarbojoties dalībvalstis var efektīvi risināt šo problēmu. Tāpēc šajā jomā Komisijas stratēģijas galvenais mērķis ir dalībvalstu nodokļu administrāciju administratīvās sadarbības uzlabošana. Jau ir veikti vairāki svarīgi pasākumi.

1. Jauna administratīvās sadarbības sistēma

Ņemot vērā pēdējos divos gados izvirzītos Komisijas priekšlikumus, Padome ir pieņēmusi jaunu administratīvās sadarbības sistēmu⁵. Izmantojot šo jauno

kuri noteikti attiecīgajos īstenošanas lēmumos un sīkāk precizēti to saprašanās memorandos un iespējamās turpmākos papildinājumos. Tas attiecas uz Grieķiju, Īriju, Portugāli un Rumāniju.

³ Padomes 2011. gada decembra secinājumi (dok. Nr. 9586/12 - FISC 63 OC 213).

⁴ *ECOFIN* 2012. gada 4. decembra ziņojums Eiropadomei par nodokļu jautājumiem (dok. Nr. 16327/12 – FISC 166 – ECOFIN 949) un Padomes secinājumi par Komisijas 2012. gada 13. novembra paziņojumu (dok. Nr. 16051/12 – PRESSE 465 – PR CO 60).

⁵ Padomes 2010. gada 16. marta Direktīva 2010/24/ES par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem, un citiem pasākumiem (OV L 84, 31.3.2010., 1. lpp.); Padomes 2010. gada 7. oktobra Regula (ES) Nr. 904/2010 par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā (OV L 268, 12.10.2010., 1. lpp.); Padomes 2011. gada

likumdošanas instrumentu kopumu, Komisija un dalībvalstis varēs izstrādāt jaunus rīkus un instrumentus. Jūnija paziņojumā ir uzsvērts, ka vēl jāpanāk efektīva un vispusīga šo rīku un instrumentu izmantošana dalībvalstīs. Dalībvalstīm jānodrošina šo instrumentu pilnīga un efektīva īstenošana un piemērošana, it sevišķi iesaistoties uzlabotā informācijas apmaiņā.

2. *Nepilnību novēršana uzkrājumu nodokļa sistēmā*

Pieņemot Komisijas ierosinātos grozījumus Uzkrājumu nodokļa direktīvā⁶, būs iespējams novērst direktīvas nepilnības un tādējādi uzlabot šā instrumenta efektivitāti. Dalībvalstīm tiks radīta iespēja pārrobežu situācijās nodrošināt efektīvāku nodokļu uzlikšanas sistēmu uzkrājumu ienākumiem. Tagad Padomei ir jāpieņem šis priekšlikums un jāpiešķir Komisijai sarunu pilnvaras, lai tā varētu vienoties par attiecīgiem grozījumiem pašreizējos nolīgumos, kas uzkrājumu nodokļa jomā noslēgti ar trešām valstīm. Vairākums dalībvalstu ir norādījušas, ka šis jautājums ir svarīga prioritāte. Tādēļ Komisija mudina Padomi nekavējoties pieņemt šos priekšlikumus.

3. *Projekts nolīgumam par sadarbību krāpšanas novēršanas un nodokļu jomā*

Tāpat Komisija aicina Padomi parakstīt un noslēgt ES un tās dalībvalstu un Lihtenšteinas nolīguma projektu par sadarbību krāpšanas novēršanas un nodokļu jomā, ko tā Padomei iesniedza 2009. gadā⁷, un pieņemt pilnvarojuma projektu, lai sāktu līdzīgas sarunas ar četrām pārējām kaimiņos esošām trešām valstīm. Šīs pilnvaras ļaus Komisijai vienoties par nolīgumiem, kas cīnās pret krāpšanu visām dalībvalstīm nodrošinās vienādus instrumentus, kā arī augstus pārredzamības standartus un informācijas apmaiņu.

4. *Ātras reaģēšanas mehānisms PVN krāpšanas gadījumos*

Komisija 2012. gada 31. jūlijā iepazīstināja ar ātras reaģēšanas mehānismu PVN krāpšanas gadījumos⁸. Ja šis priekšlikums tiks pieņemts, Komisijai būs iespējams ļoti ātri pilnvarot dalībvalsti pieņemt pagaidu izņēmuma pasākumus, lai risinātu pēkšņus un būtiskus krāpšanas gadījumus, kuriem ir liela finansiāla ietekme. Padome tiek mudināta ātri pieņemt šo priekšlikumu, kas ir atzīts par svarīgu prioritāti.

5. *PVN apgrieztās maksāšanas sistēmas fakultatīva piemērošana*

Komisija 2009. gadā iepazīstināja ar priekšlikumu par PVN apgrieztās maksāšanas sistēmas fakultatīvu piemērošanu attiecībā uz noteiktu preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu ar paaugstinātu krāpšanas risku⁹. 2010. gada martā tika pieņemta tikai tā priekšlikuma daļa, kas attiecas uz siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotām¹⁰. Šā

15. februāra Direktīva 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā un ar ko atceļ Direktīvu 77/799/EEK (OV L 64, 11.3.2011., 1. lpp.); Padomes 2012. gada 2. maija Regula (ES) Nr. 389/2012 par administratīvu sadarbību akcīzes nodokļu jomā un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 2073/2004 (OV L 121, 8.5.2012., 1. lpp.).

⁶ COM(2008) 727 galīgā redakcija, 13.11.2008.

⁷ COM(2009) 644 galīgā redakcija, 23.11.2009., un COM(2009) 648 galīgā redakcija, 23.11.2009.

⁸ COM(2012) 428 galīgā redakcija, 31.07.2012.

⁹ COM(2009) 511 galīgā redakcija, 29.09.2009.

¹⁰ Padomes 2010. gada 16. marta Direktīva 2010/23/ES, ar ko Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz fakultatīvu un pagaidu apgrieztas maksāšanas

priekšlikuma atlikušās daļas pieņemšana ļautu visām dalībvalstīm ar vienādiem nosacījumiem piemērot apgrieztās maksāšanas sistēmu tajās nozarēs, kurās šī sistēma būtu efektīvākais instruments cīņā pret „karuseļveida krāpšanu”, nevis pieņemt atsevišķus izņēmumus saistībā ar PVN direktīvu, kas varētu negatīvi ietekmēt cīņu pret krāpšanu citas dalībvalstīs.

6. Eiropas Savienības PVN forums

Gan uzņēmumi, gan nodokļu iestādes atzīst, ka pašreizējās PVN sistēmas pārvaldība ir apgrūtināta un ka tā nav aizsargāta pret krāpšanu. Lai ES līmenī uzlabotu PVN pārvaldību, Komisija pieņēma lēmumu izveidot ES PVN forumu¹¹. Šajā dialoga platformā lielo, vidējo un mazo uzņēmumu pārstāvji un nodokļu iestādes var apmainīties ar viedokļiem par PVN administrēšanas praktiskajiem aspektiem pārrobežu situācijās, kā arī noteikt un apspriest paraugpraksi piemērus, tādējādi veicinot PVN sistēmas pārvaldības racionalizāciju nolūkā samazināt atbilstības izmaksas un vienlaikus nodrošinot PVN ieņēmumus. Lai sasniegtu šos mērķus, Komisija aicina dalībvalstis iespējami plašāk iesaistīties ES PVN forumā.

3. KOMISIJAS JAUNĀS INICIATĪVAS

Kopā ar šo rīcības plānu Komisija ir iesniegusi vairākas jaunas iniciatīvas, kurās risinātas dažas jūnija paziņojumā noteiktās vajadzības. Šīs iniciatīvas ir noteikto vajadzību tūlītējs risinājums, lai nodrošinātu saskaņotu politiku attiecībā uz trešām valstīm, lai uzlabotu informācijas apmaiņu un novērstu konkrētas krāpšanas tendences.

7. Ieteikums attiecībā uz pasākumiem, kuru mērķis ir mudināt trešās valstis piemērot labas pārvaldības obligātos standartus nodokļu lietās

Komisijas veiktajā pašreizējās situācijas analīzē konstatēts, ka dalībvalstis atzīst iespējamo un faktisko kaitējumu, ko nodara jurisdikcijas, kas nodokļu lietās neievēro labas pārvaldības obligātos standartus. Starp šīm jurisdikcijām ir arī jurisdikcijas, ko parasti uzskata par nodokļu oāzēm.

Visas dalībvalstis šo situāciju ir risinājušas atšķirīgi. Izmantojot darbībai iekšējā tirgū nodrošinātās brīvības, uzņēmumi ar šādām jurisdikcijām var noslēgt vienošanās ar tās dalībvalsts starpniecību, kura piemēro vājākos pasākumus. Tāpēc dalībvalsts nodokļu ieņēmumu vispārējā aizsardzība ir tikai tik efektīva, cik efektīvi ir jebkuras dalībvalsts vājākie pasākumi. Tas ne vien samazina dalībvalsts nodokļu bāzi, bet arī apdraud uzņēmumu godīgu konkurenci un — galu galā — kropļo iekšējā tirgus darbību.

Lai šo problēmu risinātu, Komisija iesaka dalībvalstīm pieņemt kritēriju kopumu, lai noteiktu trešās valstis, kas nodokļu lietās neievēro labas pārvaldības obligātos standartus, kā arī pasākumu kopumu, kuru trešām valstīm piemēro atkarībā no tā, vai tās ievēro vai neievēro, vai ir apņēmušās ievērot šos standartus. Šie pasākumi ietver iespēju izveidot neatbilstīgo jurisdikciju „melno sarakstu” un atkārtotas sarunas

sistēmas piemērošanu attiecībā uz noteiktu pakalpojumu sniegšanu ar paaugstinātu krāpšanas risku (OV L 72, 20.03.2010., 1. lpp.).

¹¹ Komisijas 2012. gada 3. jūlija Lēmums (2012/C198/05) par ES PVN foruma izveidošanu.

saistībā ar konvencijām par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, kā arī šo konvenciju darbības apturēšanu vai to noslēgšanu. Lai neveicinātu darījumus ar „melnajā sarakstā” iekļautajām trešām valstīm, Komisija aicina dalībvalstis veikt vēl citas papildu darbības, tomēr tām pilnā mērā jāatbilst ES tiesību aktu noteikumiem.

Turklāt dalībvalstīm būtu jāpasver iespēja nosūtīt *ad hoc* ekspertu grupas, lai atbalstītu nodokļu administrācijas tajās trešās valstīs, kuras apņēmušās ievērot obligātos standartus, bet kurām vajadzīga tehniskā palīdzība.

Šis ieteikums ir pirmais svarīgais praktiskais pasākums virzībā uz dalībvalstu nostājas pielīdzināšanu attiecībā uz jurisdikcijām, kuras attiecīgajā jomā nepiemēro obligātos standartus. Lai novērtētu, vai būs vajadzīgas turpmākas iniciatīvas, trīs gadu laikā pēc ieteikuma pieņemšanas Komisija atkārtoti izvērtēs dalībvalstu pieeju un darbības šajā jomā.

8. Ieteikums attiecībā uz agresīvu nodokļu plānošanu

Komisija uzskata, ka ir jānodrošina nodokļu sloga godīga sadalījums atbilstīgi katras valdības izraudzītajai izvēlei. Šobrīd daži nodokļu maksātāji var izmantot sarežģītas, dažkārt mākslīgas darbības, ar kuru palīdzību šo personu nodokļu bāze tiek pārcelta uz citām jurisdikcijām Savienībā vai ārpus tās. Šādi rīkojoties, nodokļu maksātāji izmanto valstu tiesību aktu neatbilstības, lai izvairītos no konkrētu ienākumu pozīciju aplikšanas ar nodokli vai izmantotu nodokļu likmju atšķirības. Maksājot nodokļus, uzņēmumi var būtiski labvēlīgi ietekmēt pārējo sabiedrības daļu. Tāpēc var uzskatīt, nodokļu agresīva plānošana ir pretrunā korporatīvās sociālās atbildības principiem¹². Tāpēc, lai šo problēmu risinātu, vajadzīgi konkrēti pasākumi.

Visu dalībvalstu konkrēta rīcība, kuras mērķis ir novērst šādas problēmas, uzlabotu arī iekšējā tirgus darbību. Ņemot vērā iepriekš aprakstīto, Komisija ierosina dalībvalstīm šajā jomā veikt kopīgas efektīvas darbības.

Proti, Komisija mudina dalībvalstis konvencijās par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, kas noslēgtas ar citām ES dalībvalstīm un trešām valstīm, iekļaut klauzulu, kurā būtu noteikts konkrēts nodokļu dubultās neuzlikšanas veids. Tāpat Komisija ierosina izmantot kopēju vispārēju noteikumu par ļaunprātīgas rīcības novēršanu. Tādējādi būtu iespējams nodrošināt saskaņotību un efektivitāti jomā, kurā dalībvalstīm ir krasi atšķirīga prakse.

Saskaņā ar ES direktīvām nodokļu jomā (direktīvas par procentu un honorāru maksājumiem, uzņēmumu apvienošanu, mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem) dalībvalstis jau var piemērot drošības klauzulu par ļaunprātīgas rīcības novēršanu. Dalībvalstis var izmantot šīs iespējas, lai novērstu nodokļu ļaunprātīgu plānošanu, taču tām vienlaikus ir jāievēro ES tiesību akti.

Turklāt, izstrādājot atbilstīgus starptautiskos standartus, Komisija vēlas atbalstīt darbu nodokļu jomai vēltos starptautiskos forumos, piemēram, ESAO, lai risinātu sarežģīto jautājumu par elektroniskās tirdzniecības aplikšanu ar nodokļiem.

¹²

Paziņojums par atjaunotu ES stratēģiju 2011.–2014. gadam attiecībā uz korporatīvo sociālo atbildību, COM (2011) 681 galīgā redakcija, 25.10.2011.

9. Nodokļu labas pārvaldības platformas izveide

Komisija plāno izveidot nodokļu labas pārvaldības platformu, kurā būtu iesaistīti dalībvalstu eksperti un ieinteresēto personu pārstāvji, lai atbalstītu Komisiju ziņojuma sagatavošanā par abu ieteikumu piemērošanu, kā arī pašreizējā darbā par agresīvu nodokļu plānošanu un labu pārvaldību nodokļu lietās.

10. Uzlabojumi attiecībā uz uzņēmumu kaitniecisku aplikšanu ar nodokļiem un saistītās jomās

Ņemot vērā jau minētos un 2012. gada izaugsmes pētījumā norādītos¹³ faktus, Komisija uzsver arī, ka darbam, par kuru tā šobrīd diskutē saistībā ar Rīcības kodeksu uzņēmumu aplikšanai ar nodokļiem¹⁴ (turpmāk — kodekss), steidzami vajadzīgs jauns impulss.

Pēdējos gados kļūst aizvien sarežģītāk panākt virzību un sasniegt reālus rezultātus rīcības kodeksa grupā, kuras uzdevums ir izvērtēt nodokļu pasākumus, uz ko varētu attiecināt kodeksu¹⁵. Daļēji tas ir gan tāpēc, ka ir jārisina aizvien sarežģītāki jautājumi, gan tāpēc, ka ir jāprecizē un jāuzlabo gaidāmie rezultāti, šo rezultātu grafiks un to īstenošanas uzraudzības līdzekļi.

Tādēļ Komisija aicina dalībvalstis apsvērt darbības nolūkā uzlabot kodeksa sākotnējo mērķu sasniegšanas efektivitāti, piemēram, ja steidzami ir vajadzīgi politiski lēmumi, ātrāk izvirzīt attiecīgos tematus Padomes līmenī. Rīcības kodeksa grupa šobrīd arī apspriež jautājumu par neatbilstībām, kuras ir steidzami jārisina. Ja par šādiem neatbilstību novēršanas risinājumiem nav panākta vienošanās un tie nav ieviesti konkrētos termiņos, Komisija ir gatava attiecīgos gadījumos to vietā izvirzīt priekšlikumus tiesību aktu pieņemšanai.

Turklāt Komisija rīkosies arī gadījumos, kad ir konstatēts, ka spēkā esošās direktīvas rada iespējas agresīvai nodokļu plānošanai vai, pieļaujot nodokļu dubultu uzlikšanu¹⁶, liedz pieņemt piemērotus risinājumus. Jāveic arī intensīvāks darbs saistībā ar emigrantiem un turīgiem cilvēkiem paredzētiem īpašiem nodokļu režīmiem, kas kaitē iekšējā tirgus darbībai un mazina nodokļu kopējo ieņēmumu apmēru.

No savas puses Komisija turpinās atbalstīt dalībvalstis, lai nodrošinātu efektīvu Rīcības kodeksa uzņēmumu aplikšanai ar nodokļiem veicināšanu konkrētās trešās valstīs un sekmētu godīgu konkurenci nodokļu jomā, attiecīgajos nolīgumos ar trešām valstīm vienojoties par labas pārvaldības noteikumiem¹⁷ un atbalstot dalībvalstis saskaņā ar Komisijas ilgtermiņa politiku nodokļu un attīstības jomā

11. Portāls „TIN on EUROPA”

¹³ 2012. gada izaugsmes pētījuma pielikums „Uz izaugsmi orientēta nodokļu politika dalībvalstīs un uzlabota nodokļu koordinēšana ES”, COM (2011) 815 galīgā redakcija, SĒJUMS 5/5 — IV pielikums, 3.1. punkts.

¹⁴ OV C 2, 6.1.1998., 2 lpp.

¹⁵ OV C 99, 1.4.1999., 1 lpp.

¹⁶ Šajā saistībā atsauca uz 4.1.1. punktu.

¹⁷ COM(2010) 163 galīgā redakcija, 21.04.2010.

Šobrīd Komisija iepazīstina arī ar jaunu praktisku instrumentu, kas paredzēts, lai uzlabotu administratīvo sadarbību tiešo nodokļu jomā.

Lai nodrošinātu efektīvu informācijas apmaiņu dalībvalstu nodokļu administrāciju starpā, būtiska ir nodokļu maksātāju pienācīga identifikācija. Šobrīd Komisija oficiāli atklāj jauno lietojumprogrammu „*TIN on EUROPA*”. Šī lietojumprogramma nodrošina oficiālu identitātes dokumentu paraugus ar valstu *TIN* (nodokļu identifikācijas numuri) kodiem. Tādējādi, izmantojot šo lietojumprogrammu, pārrobežu attiecībās iesaistīta trešā puse, jo īpaši finanšu iestādes, var ātri, ērti un pareizi identificēt un reģistrēt *TIN* kodus. Turklāt *VIES* (PVN informācijas apmaiņas sistēma) sistēmai līdzīga tiešsaistes pārbaudes sistēma ļauj pārbaudīt, vai attiecīgā *TIN* struktūra vai algoritms ir pareizi. Šī jaunā lietojumprogramma varētu būt pirmais solis virzībā uz saskanīgāku pieeju *TIN* kodiem ES (skatīt 4.2.1. daļu tālāk), un tā uzlabos informācijas automātiskas apmaiņas efektivitāti.

12. *Standartizētas veidlapas informācijas apmaiņai nodokļu jomā*

Direktīvā 2011/16/ES, ko pieņēma 2011. gada 15. februārī, noteikts, ka jāpieņem informācijas apmaiņai pēc pieprasījuma, spontānai informācijas apmaiņai, paziņojumam un atgriezeniskais saitei paredzētas standartizētas veidlapas. Šobrīd Komisija ir pieņēmusi īstenošanas regulu, kurā ir paredzētas šādas standartizētas veidlapas, kas uzlabos informācijas apmaiņas efektivitāti un lietderību. Komisija ir arī izstrādājusi IT lietojumprogrammu šo standartizēto veidlapu izmantošanai visās ES valodās, un šī lietojumprogramma jau ir nodota dalībvalstu rīcībā, lai to sāktu lietot no 2013. gada 1. janvāra.

13. *Pilnīgi un daļēji denaturēta spirta Eiropas denaturants*

Grozījumi, ko attiecībā uz denaturantiem pieņems decembrī¹⁸, ietver kopēju spirta pilnīgas denaturēšanas ES formulējumu. Tā galvenais mērķis ir samazināt krāpšanas iespējas. Šie grozījumi vajadzīgi arī tādēļ, lai vienkāršotu un saskaņotu likumīgas aprites administratīvo slogu, samazinātu ražošanas izmaksas un uzlabotu denaturētā spirta ražotāju (ES un pasaulē) piekļuvi tirgum. Tiks izskatīts, vai šādu pieeju ar līdzīgiem rezultātiem varētu paredzēt arī attiecībā uz daļēji denaturētu spirtu.

4. TURPMĀKĀS INICIATĪVAS UN PAREDZĒTĀS DARBĪBAS

4.1. Īstermiņā īstenojamās darbības (2013. gadā)

4.1.1. Neatbilstību novēršana un noteikumu par ļaunprātīgas rīcības novēršanu nostiprināšana

14. *Direktīvas par mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem pārskatīšana (Direktīva 2011/96/ES)*¹⁹

¹⁸ Komisijas 1993. gada 22. novembra Regula (EK) Nr. 3199/93 par spirta pilnīgas denaturēšanas procesu savstarpēju atzīšanu sakarā ar atbrīvojumu no akcīzes nodokļa (OV L 288, 23.11.1993., 12. lpp.).

¹⁹ Padomes 2011. gada 30. novembra Direktīva 2011/96/ES par kopēju nodokļu sistēmu, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kas atrodas dažādās dalībvalstīs, OV L 345, 29.12.2011., 8. lpp.

Neatbilstības, kas attiecas uz tādiem jautājumiem kā hibrīdaizdevumi un hibrīduzņēmumi, kā arī šādu struktūru atšķirīgā kvalifikācija dažādās jurisdikcijās, ir īpaši svarīga joma. Detalizētas diskusijas ar dalībvalstīm ir apliecinājušas, ka bez normatīviem grozījumiem Direktīvā par mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem konkrētā gadījumā vienošanos par kopēju risinājumu nav iespējams panākt. Šo grozījumu mērķis būs nodrošināt, lai direktīvas piemērošana netīši neierobežotu efektīvu rīcību pret nodokļu dubulto neuzlikšanu hibrīdaizdevumu struktūru jomā.

15. Noteikuma par ļaunprātīgas rīcības novēršanu pārskatīšana ES tiesību aktos

Lai īstenotu principus, kas ir pamatotā Komisijas ieteikumam par agresīvu nodokļu plānošanu, Komisija pārskatīs arī ļaunprātīgas rīcības novēršanas noteikumus direktīvās par procentu un honorāru maksājumiem, uzņēmumu apvienošanu un mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem.

4.1.2. ES standartu, instrumentu un rīku piemērošanas veicināšana

16. Informācijas automatiskas apmaiņas standarta starptautiskos forumos un ES IT rīku izmantošanas veicināšana

Komisija turpinās noteikti veicināt informācijas automatisku apmaiņu kā Eiropas un starptautisko nākotnes standartu pārredzamības nodrošināšanai un informācijas apmaiņai nodokļu lietās.

Lai nodrošinātu Komisijas un dalībvalstu kopīgi izstrādāto ES IT rīku plašu izmantošanu un novērstu pārklāšanos, šie rīki ir jāpopularizē starptautiskos forumos²⁰, jo īpaši ESAO. Kā Eiropas Savienībā, tā attiecībās ar trešām valstīm dalībvalstīm būtu jānodrošina iespēja izmantot vienotu rīku un instrumentu kopumu.

Tādēļ Komisija cieši sadarbojas ar ESAO, lai izstrādātu IT formātus, kuri jāizmanto informācijas automatiskai apmaiņai saskaņā ar Direktīvu 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā²¹. Lai izstrādātu tādus IT formātus, kas būtu pilnībā apstiprināti un piemēroti lietošanai ārpus ES, jau sākumā ir jāņem vērā ierosinājumi, kurus paudušas valstis ārpus ES.

Turklāt Komisija lūgs ESAO apstiprināt e-veidlapas, kuras tā ir nesen izstrādājusi informācijas apmaiņai pēc pieprasījuma, spontānai informācijas apmaiņai un atgriezeniskai saitei tiešo nodokļu jomā, kā arī turpinās sadarbību ar ESAO saistībā ar e-veidlapām, kas izstrādātas prasījumu piedziņas gadījumiem.

4.1.3. Nodokļu saistību izpildes uzlabošana

17. Eiropas nodokļu maksātāju kodekss

²⁰ ES aktīvi piedalās citos starptautiskos forumos, piemēram, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā (ESAO), Starptautiskajā Nodokļu administrācijas organizācijā (*IOTA*), Amerikas Nodokļu administrāciju centrā (*CIAT*), Starptautiskajā dialogā nodokļu jautājumos (*ITD*), Starptautiskajā nodokļu paktā (*ITC*) un Āfrikas Nodokļu administrācijas forumā (*ATAF*).

²¹ Padomes 2011. gada 15. februāra Direktīva 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā un ar ko atceļ Direktīvu 77/799/EEK (OV L 64, 11.3.2011., 1. lpp.)

Lai uzlabotu nodokļu saistību izpildi, Komisija apkopos dalībvalstu labas administratīvās prakses nolūkā izstrādāt nodokļu maksātāju kodeksu, iekļaujot tajā paraugprakses attiecībā uz nodokļu administrāciju un nodokļu maksātāju sadarbības uzlabošanu, savstarpējās uzticības un pašārvības veidošanu, tādējādi nodrošinot lielāku pārredzamību par nodokļu maksātāju tiesībām un pienākumiem un veicinot uz pakalpojumu vērstu pieeju.

Komisija 2013. gada sākumā sāks šā kodeksa sabiedrisko apspriešanu. Uzlabojot nodokļu maksātāju un nodokļu administrāciju attiecības, uzlabojot nodokļu noteikumu pārredzamību, samazinot tādu kļūdu risku, kuras varētu radīt smagas sekas nodokļu maksātājiem, un veicinot nodokļu saistību izpildi, kā arī mudinot dalībvalstu administrācijas piemērot nodokļu maksātāju kodeksu, tiks uzlabota nodokļu iekasēšanas efektivitāte.

4.1.4. *Nodokļu pārvaldības uzlabošana*

18. Ciešāka sadarbība ar citām tiesībsardzības struktūrām

Pilnā mērā izmantojot ES aģentūru atbalstu, būtu jāveicina arī ciešāka sadarbība ar citām tiesībsardzības struktūrām, jo īpaši ar iestādēm, kas atbild par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, tiesiskumu un sociālo nodrošinājumu. Aģentūru savstarpējā sadarbība ir efektīvs līdzeklis cīņā pret krāpšanu nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un ar nodokļiem saistītiem noziedzīgiem nodarījumiem. Informācijas apmaiņas uzlabošanā svarīgu uzdevumu var veikt Eiropols, sniedzot palīdzību noziedzīgu tīklu/grupu atklāšanā un likvidēšanā.

Saistībā ar tiesību akta priekšlikuma sagatavošanu Trešās ES direktīvas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu (*Anti-Money Laundering Directive*, turpmāk — *AML*) pārskatīšanai, kas drīzumā tiks iesniegts, Komisija, ņemot vērā Finanšu darījumu darba grupas 2012. gada ieteikumus, apsver iespēju skaidri norādīt, ka noziedzīgi nodarījumi nodokļu jomā ir iepriekš plānoti nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas pārkāpumi. Tas atvieglos nodokļu iestāžu, tiesu iestāžu un finanšu uzraudzības iestāžu sadarbību, risinot nopietnus nodokļu tiesību aktu pārkāpumus. Ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu saistīto klienta uzticamības pārbaudes procedūru uzlabošana, kā arī saistībā ar *AML* pārskatīšanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas nolūkā apkopotās izdevīgo īpašumtiesību informācijas pārredzamība arī varētu atvieglot attiecīgo datu izmantošanu nodokļu uzlikšanai, piemēram, lai saskaņā ar Uzkrājumu nodokļa direktīvu veicinātu efektīvāku rīcību attiecībā uz ārzonas ieguldījumu struktūrām. Lai sekmētu turpmāko sadarbību, būtu svarīgi ES līmenī saskaņot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nozieguma jēdzienu, tā definīciju un saistītās sankcijas. Tādēļ Komisija līdztekus Trešās *AML* pārskatīšanai 2013. gadā plāno ierosināt īpašu direktīvu par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanu.

4.1.5. *Administratīvās sadarbības uzlabošana*

19. Vienlaicīgu pārbaūžu un ārvalstu amatpersonu līdzdalības revīzijās veicināšana

Lai īstermiņā sekmētu nodokļu revīzijas un veidotu pamatu iespējamām kopējām revīzijām nākotnē, ir būtiski, lai dalībvalstis iespējami plašāk izmantotu spēkā esošos tiesību aktu noteikumus nolūkā rīkot vienlaicīgas pārbaudes un veicināt ārvalstu

amatpersonu klātbūtni nodokļu administrāciju birojos un administratīvās izmeklēšanas laikā. Saistībā ar *EUROFISC* veiktajai analīzei būtu jāveicina šo rīku plašāka izmantošana.

Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai valstu tiesību akti nekavētu šo rīku pilnīgu izmantošanu, jo īpaši tajos gadījumos, kad tas saistīts ar ārvalstu amatpersonu klātbūtni nodokļu administrāciju birojos vai nodokļu maksātāja telpās.

4.1.6. *Rīcība attiecībā uz trešām valstīm*

20. *Padomes pilnvarojuma saņemšana, lai sāktu sarunas ar trešām valstīm saistībā ar divpusējiem nolīgumiem par administratīvo sadarbību PVN jomā*

Tā kā krāpnieki, veicot fiktīvus darījumus, kuros iesaistītas trešās valstis, bieži izmanto nodokļu administrāciju efektīvas sadarbības trūkumu, vairākas dalībvalstis norādīja, ka attiecībā uz trešām valstīm ir jābūt pieejamiem tādiem pašiem administratīvās sadarbības instrumentiem, kādi jau ir spēkā ES.

Tādēļ Komisija uzskata, ka noteikti ir vajadzīgs šāds pilnvarojums sākt sarunas par divpusējiem nolīgumiem ar trešām valstīm, lai izveidotu efektīvu un saistošu administratīvās sadarbības sistēmu PVN jomā. Komisija līdz 2013. gadam varētu iesniegt šāda pilnvarojuma priekšlikumu.

4.2. Vidējā termiņā īstenojamās darbības (līdz 2014. gadam)

4.2.1. *Informācijas apmaiņas uzlabošana*

21. *Datorizēta informācijas automātiskas apmaiņas formāta izstrāde*

Komisija izstrādā jaunus formātus, lai saskaņā ar Direktīvu 2011/16/ES²² īstenotu informācijas automātisku apmaiņu par ienākumiem no nodarbinātības, direktoru atalgojumu, dzīvības apdrošināšanas produktiem, pensijām un īpašumtiesībām un ienākumiem no nekustamā īpašuma.

Arī attiecībā uz citiem, direktīvā neminētiem ienākumu veidiem Komisija ierosinās praktiskus risinājumus, kurus dalībvalstis varēs pildīt brīvprātīgi, lai gūtu lielāku labumu no direktīvā paredzētajiem mehānismiem.

22. *ES nodokļu identifikācijas numura izmantošana*

Ir konstatēts, ka informācijas automātiskas apmaiņas procesā *TIN* kods ir piemērotākais nodokļu maksātāju identifikācijas līdzeklis. Tomēr valstu *TIN* ir veidoti saskaņā ar savstarpēji būtiski atšķirīgiem valstu noteikumiem, tāpēc trešām personām (finanšu iestādes, darba devēji u. c.) ir sarežģīti pareizi identificēt un reģistrēt ārvalstu *TIN* kodus, bet nodokļu iestādēm — paziņot šo informāciju citām nodokļu jurisdikcijām.

Lai pārvarētu pašreizējās problēmas, ko dalībvalstīm rada visu savu nodokļu maksātāju (fiziskas un juridiskas personas) pareiza identifikācija, vislabākais

²² Direktīvas 2011/16/ES 8. panta 1. punkts

risinājums varētu būt ES TIN koda izveidošana. Vēl būtu jāturpina izskatīt, vai tas varētu būt unikāls ES numurs vai pašreizējiem valstu TIN kodiem pievienots ES identifikators, un tāpat būtu jāizpēta saistība ar citām esošām ES reģistrācijas un identifikācijas sistēmām.

Lai gan ES TIN koncepcija ir vienkārša, tās īstenošana ir sarežģīts process, kas jāveic pakāpeniski. Sabiedriskā apspriešana tiks sākta 2013. gada martā. Lai vēlāk iesniegtu tiesību akta priekšlikumu, vajadzīgi padziļināti papildu pētījumi un stingrs dalībvalstu atbalsts. Pirmais pasākums varētu būt portāla „TIN on EUROPA” turpmāka attīstība, lai valstu TIN kodu derīgumu būtu iespējams pārbaudīt, sasaistot šo lietojumprogrammu ar dalībvalstu datubāzēm.

23. IT instrumentu racionalizēšana

Lai nodrošinātu efektīvākas un rentablākas sistēmas, Komisija ir sākusi Eiropas IT instrumentu racionalizācijas procesu. Īpaši tā apsvērs iespēju izstrādāt administratīvai sadarbībai paredzētu elektronisko rīku centralizētu IT risinājumu, kura mērķis būtu samazināt dalībvalstu izmaksas IT jomā un nodrošināt ātrāku un efektīvāku informācijas apmaiņu.

4.2.2. Ar krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas saistītu tendenču un shēmu likvidēšana

24. Pamatnostādnes naudas plūsmu izsekošanai

Ņemot vērā dažu dalībvalstu pieredzi šajā jomā un jau izveidotās finanšu ziņu vākšanas vienības, Komisija izstrādās kopēju metodiku un pamatnostādnes, kas uzlabotu nodokļu administrāciju piekļuvi informācijai par naudas plūsmām, piemēram, izmantojot kredītkaršu vai ES/ārzonas banku kontu datus un tādējādi atvieglojot nozīmīgu darījumu izsekošanu.

Pirmais posms šajā jomā jau ir īstenots, veicot padziļinātu pieredzes apmaiņu FISCALIS seminārā par šo tematu, kas norisinājās 2012. gada oktobrī.

25. Riska pārvaldības paņēmieni un it sevišķi nodokļu saistību izpildes riska pārvaldības uzlabošana

Riska pārvaldības platforma, ko 2007. gadā izveidoja saistībā ar FISCALIS programmu, izstrādā nodokļu saistību izpildes riska pārvaldības stratēģisko plānu. Šā stratēģiskā plāna galvenais mērķis ir nodrošināt, lai visas dalībvalstis panāktu augstāku nodokļu maksātāju saistību izpildes līmeni nolūkā atvieglot pārrobežu risku risināšanu un cīņu pret krāpšanu, kā arī stimulēt un uzlabot dalībvalstu sadarbību. Veiksmīgai stratēģiskā plāna īstenošanai būs vajadzīga visu dalībvalstu iesaistīšanās.

Nodokļu un muitas administrāciju strukturēta informācijas apmaiņa par nodokļu saistību nepildīšanas gadījumu atklāšanas stratēģijām varētu paplašināt abu iestāžu zināšanas un nodrošināt saskaņotu riska novērtējumu, tādēļ tā tiks iekļauta stratēģiskā plāna izstrādes procesā.

26. EUROFISC paplašināšana, iekļaujot tiešo nodokļu jomu

EUROFISC paredz ātru informācijas apmaiņu PVN krāpšanas gadījumos. Šo diezgan jauno sistēmu varētu paplašināt, lai arī tiešo nodokļu jomā tā pildītu līdzīgu uzdevumu, jo īpaši lai atklātu un ātri izplatītu informāciju par atkārtotām krāpšanas shēmām un tendencēm, kā arī par nodokļu agresīvu plānošanu.

Tādēļ Komisija apkopos un izvērtēs *EUROFISC* pirmos rezultātus PVN jomā un pēc tam turpinās darbu pie *EUROFISC* un tās agrīnās brīdināšanas sistēmas paplašināšanas tiešo nodokļu jomā.

4.2.3. *Nodokļu saistību izpildes uzlabošana*

27. *Viena kontaktpunkta pieeja visās dalībvalstīs*

Katrā dalībvalstī būtu jāizveido viens kontaktpunkts, kur nodokļu maksātāji, tostarp nerezidenti, varētu saņemt visu veidu informāciju par nodokļiem, kas tādējādi atvieglotu pārrobežu darījumu veikšanu, jo tiktu likvidēti šķēršļi un nodrošināta nodokļu saistību labāka izpilde. Pirmais posms šajā jomā jau ir īstenots, kad pēc 2012. gadā veiktās sabiedriskās apspriešanas par tiešo nodokļu maksāšanas šķēršļiem pārrobežu situācijās 2012. gada decembrī par šo tematu tika rīkots *FISCALIS* seminārs. Komisija šajā jomā izdos kopēju metodiku un pamatnostādnes.

28. *Motivējošu stimulu, tostarp informācijas brīvprātīgas izpaušanas programmu, paredzēšana*

Lai uzlabotu izglītojošos pasākumus, Komisija izskatīs iespēju izstrādāt kopēju metodiku un pamatnostādnes, tostarp vispārējas iepriekš aizpildītas ienākumu deklarācijas, personalizētas interneta lapas un iespēju dalībvalstīm plaši iepazīstināt ar saviem administratīvās sadarbības mehānismiem, tā informējot nodokļu maksātājus par nodokļu administrāciju pilnvarām iegūt informāciju no citām valstīm.

Komisija izskatīs arī iespēju paredzēt motivējošus stimulus, ar kopēju metodiku un pamatnostādnēm veicinot informācijas brīvprātīgas izpaušanas programmas, labojot nodokļu maksātāju kļūdas tiešsaistē (īpaši tajos gadījumos, kad būs izveidotas personalizētas interneta lapas) un uzlabojot nodokļu maksātāju un nodokļu administrāciju attiecības.

29. *Tīmekļa portāla izveide nodokļu jomā*

Lai pārrobežu situācijās uzlabotu piekļuvi ticamai nodokļu informācijai, Komisija pilnveidos un visos iespējamajos gadījumos paplašinās pašreizējo tīmekļa portālu „*Tax on EUROPA*”. Tīmekļa portālu nodokļu jomā varētu veidot atbilstīgi *e-Justice* tīklam, kam iespējams piekļūt portālā *EUROPA*.

Šis ir vērienīgs projekts, kas būtu jārealizē pakāpeniski, prioritāti piešķirot PVN. Tādēļ pirmais posms būs PVN sadaļas izveide nodokļiem paredzētajā portālā, kur būs dalībvalstīs piemērotie faktūrrēķina izrakstīšanas noteikumi. Komisija paredzējusi šo tīmekļa portālu nodrošināt dalībvalstīm, kuras vēlas publicēt arī citu informāciju (piemēram, nodokļu likmes). Nākamais posms būs pārējo nodokļu aspektu, jo īpaši tiešo nodokļu sistēmas, integrēšana.

30. *Ierosinājums pielīdzināt administratīvās sankcijas un kriminālsankcijas*

Komisija veiks izpēti attiecībā uz to, vai ir iespējams praktiski pielīdzināt konkrētu veidu nodokļu pārkāpumu definīcijas, iekļaujot administratīvo sankciju un kriminālsankciju piemērošanu attiecībā uz visiem nodokļu veidiem. Lai pastiprinātu cīņu pret krāpšanu, kas ietekmē ES finanšu intereses, Komisija neseno ierosināja krimināltiesību normas²³ un uzskata, ka ir vērts turpināt izskatīt šo jautājumu saistībā ar plašākiem apsvērumiem par ES kriminālpolitikas izveidi. Būs svarīgi nodrošināt, lai visas šīs jomas darbības tiktu pilnībā integrētas līdzīgās darbībās citās ES tiesību aktu jomās saskaņā ar principiem, kas noteikti Komisijas 2011. gada 20. septembra paziņojumā „Ceļā uz ES kriminālpolitiku: ES politikas efektīvas īstenošanas nodrošināšana ar krimināltiesību palīdzību”²⁴.

31. *Standartizēta ES revīzijas dokumenta izveide nodokļu jomā*

Standartizēta ES revīzijas dokumenta (turpmāk — *SAF-T*) nodokļu jomā izmantošana saskaņā ar dokumentiem, kas jau ir spēkā vai tiek izstrādāti atsevišķās dalībvalstīs, atvieglotu ne vien brīvprātīgu nodokļu saistību izpildi ar nodokļiem apliekamajām personām, bet arī nodokļu revīziju procesu.

Šobrīd saistībā ar mazo vienoto kontaktpunktu telekomunikāciju, apraides un elektronisko pakalpojumu jomā tiek izstrādāts izmēģinājuma projekts. Ir paredzēts turpināt šā projekta izstrādi.

4.3. Ilgtermiņā īstenojamās darbības (pēc 2014. gada)

Jūnija paziņojumā ir minētas vairākas iespējamās darbības, kuras pēc Padomes uzskatiem šajā posmā nebūtu jāizvirza kā prioritāras. Tomēr Komisija uzskata, ka būtu vērts apsvērt šo darbību īstenošanu vēlākā posmā, tiklīdz būs panākta virzība citu, neatliekamāku šā rīcības plāna elementu īstenošanas procesā. Starp šīm darbībām ir turpmāk uzskaitītās darbības.

32. *Īpaši apmācītu revidentu grupu kopēju revīziju metodika*

Šis jautājums būtu jāpārskata, tiklīdz būs gūta pieredze spēkā esošo tiesību instrumentu, piemēram, vienlaicīgu revīziju, izmantošanā. Ņemot vērā šo pieredzi, varētu izstrādāt kopēju revīziju metodiku un pamatnostādnes. Vajadzības gadījumā un ņemot vērā ietekmes novērtējumu, Komisija varētu arī ierosināt kopējo revīziju vienotu tiesisko pamatu saistībā ar dažādiem nodokļu veidiem.

33. *Savstarpējas tiešās piekļuves valstu datubāzēm paredzēšana*

Ņemot vērā pašreizējos noteikumus PVN jomā attiecībā uz *VIES* (PVN informācijas apmaiņas sistēma)²⁵, Komisija analizēs iespēju atvieglot tiešo piekļuvi valstu datubāzēm tiešo nodokļu jomā. Tomēr vispirms ir jāgūst pieredze, piemērojot savstarpēju tiešo piekļuvi PVN jomā.

²³ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības, COM(2012)363/2, 11.07.2012.

²⁴ COM(2011) 573, 20.09.2011., galīgā redakcija.

²⁵ Padomes Regula (ES) Nr. 904/2010.

34. Vienota tiesību instrumenta izstrāde administratīvās sadarbības jomā attiecībā uz visiem nodokļu veidiem

Tā kā attiecībā uz dažādiem nodokļu veidiem administratīvās sadarbības jomā ir dažas kopīgas iezīmes, Komisija praktiskā un tiesiskā skatījumā izskatīs iespēju šobrīd pastāvošo dažādo četru instrumentu vietā izveidot vienotu tiesību instrumentu administratīvās sadarbības jomā attiecībā uz visiem nodokļu veidiem. Šis uzdevums tiks veikts pēc noteikta laika, lai nodrošinātu, ka visi esošie juridiskie pamati administratīvai sadarbībai tiešo un netiešo nodokļu, kā arī nodokļu piedziņas, jomā jau ir atcelti un aizstāti ar jaunām likumdošanas iniciatīvām²⁶.

5. SECINĀJUMI

Krāpšana nodokļu jomā un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas ir daudzšķautņaina problēma, kurai vajadzīgs daudzvirzienu risinājums. Arī nodokļu agresīva plānošana ir problēma, kas ir jārisina nekavējoties. Šie ir globāli uzdevumi, kurus katra atsevišķa dalībvalsts nespēj veikt saviem spēkiem.

Šajā rīcības plānā ir noteikti vairāki konkrēti pasākumi, kurus iespējams īstenot tagad un turpmākajos gados. Šis plāns ir arī vispārējs ieguldījums plašākās starptautiskās debatēs²⁷ par nodokļu jautājumiem, un tā mērķis ir atbalstīt G20 un G8 darbu šajā jomā²⁸. Komisija uzskata, ka, apvienojot šīs darbības, iespējams panākt dažādo problēmu, ko rada krāpšana nodokļu jomā un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas, vispusīgu un efektīvu risinājumu un tādējādi veicināt dalībvalstu nodokļu sistēmu taisnīgumu, lai nodrošinātu tik ļoti vajadzīgos nodokļu ieņēmumus un galu galā uzlabotu iekšējā tirgus pienācīgu darbību.

Lai nodrošinātu šajā plānā aprakstīto darbību pienācīgu īstenošanu, Komisija ieviesīs atbilstīgu uzraudzību un apkopos rezultātus, jo īpaši paredzot viedokļu apmaiņu attiecīgajās komitejās un darba grupās, izmantojot sīki izstrādātas anketas.

²⁶ Padomes 2010. gada 16. marta Direktīva 2010/24/ES par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem, un citiem pasākumiem (OV L 84, 31.3.2010., 1. lpp.); Padomes 2010. gada 7. oktobra Regula (ES) Nr. 904/2010 par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā (OV L 268, 12.10.2010., 1. lpp.); Padomes 2011. gada 15. februāra Direktīva 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā un ar ko atceļ Direktīvu 77/799/EEK (OV L 64, 11.3.2011., 1. lpp.); Padomes 2012. gada 2. maija Regula (ES) Nr. 389/2012 par administratīvu sadarbību akcīzes nodokļu jomā un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 2073/2004 (OV L 121, 8.5.2012., 1. lpp.).

²⁷ Skatīt Apvienotās Karalistes un Vācijas 2012. gada 5. novembra kopīgo paziņojumu, kurā ierosināta starptautiska rīcība ar mērķi nostiprināt standartus nodokļu jomā, http://www.hm-treasury.gov.uk/chx_statement_051112.htm

²⁸ Skatīt G20 valstu vadītāju 2012. gada 19. jūnija deklarāciju Loskabosā. „Mēs atkārtoti uzsveram, ka ir jānovērš nodokļu bāzes samazināšana un peļņas novirzīšana, un mēs uzmanīgi sekosim darbam, ko ESAO pašlaik veic šajā jomā”.